

การพัฒนาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ มาตรฐานสถานศึกษา มาตรฐานครู และมาตรฐานนักเรียน
ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา
กับผลสัมฤทธิ์จากการประเมินระดับชาติ

กุลวดี กลั่นรอด

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

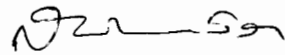
สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

กันยายน 2554

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ กุลวดี กลั่นรอด ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีวิทยาการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

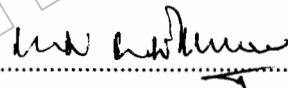
(ดร.สมศักดิ์ ลีลา)

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

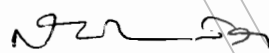
(ดร.ชอบ ลีชอ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธาน

(ดร.พนม พงษ์ไพบูลย์)

กรรมการ

(ดร.สมศักดิ์ ลีลา)

กรรมการ

(ดร.ชอบ ลีชอ)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ วงษ์นาม)

คณะศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีวิทยาการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร.มนตรี เข้มกลีกร)

วันที่...๖...เดือน...มิถุนายน.....พ.ศ. 2554

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงจาก ดร.สมศักดิ์ ติลา และ ดร.ชอบ ติชอ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาดูแลเอาใจใส่ ให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบ แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ แก่ผู้วิจัย ด้วยความเมตตา ยิ่ง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ในภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาประยุกต์ทุกท่าน ที่ประสิทธิ์ประสาทความรู้ทั้งทางด้านวิชาการและจริยธรรมแก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณกัลยาณมิตรทุกท่าน พี่ ๆ เพื่อน ๆ น้อง ๆ นิสิตภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาประยุกต์ และเจ้าหน้าที่ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาประยุกต์ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ ห่วงใย และเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา

ท้ายสุดนี้ ขอกราบพระคุณบิดา-มารดา และญาติพี่น้องทุกท่านที่ให้การสนับสนุน ส่งเสริมในทุกด้าน และเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยอย่างดีที่สุดตลอดมา

คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตเวทิตาคุณแด่ บุพการี บวรอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านทั้งในอดีตและปัจจุบัน ที่ทำให้ข้าพเจ้าเป็นผู้มีการศึกษาและประสบความสำเร็จมาจนตราบนานเท่านานนี้

กุลวดี กลั่นรอด

47923777: สาขาวิชา: เทคโนโลยีวิทยาการศึกษา; วท.ม. (เทคโนโลยีวิทยาการศึกษา)

คำสำคัญ: โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ/ มาตรฐาน/ ผลสัมฤทธิ์

กฤตวี กลั่นรอด: การพัฒนาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ มาตรฐานสถานศึกษา มาตรฐานครู และมาตรฐานนักเรียน ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา กับผลสัมฤทธิ์จากการประเมินระดับชาติ (DEVELOPMENT OF A CAUSAL MODEL EXPLAINING THE RELATIONSHIP BETWEEN ONEC'S TEACHER AND STUDENT STANDARDS AND STUDENT' ACADEMICS ACHIEVEMENT) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: สมศักดิ์ ลิลา, กศ.ด., ชอบ ถีซอ, Ph.D. 134 หน้า. ปี พ.ศ. 2554

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ และตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่าง มาตรฐานสถานศึกษา มาตรฐานครู มาตรฐานผู้เรียน ผลการเรียนรู้เฉลี่ย (GPA) รายโรงเรียน กับผลสัมฤทธิ์ผู้เรียนจากการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (ONET) ซึ่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้ข้อมูลทุติยภูมิ คือ ผลการประเมินมาตรฐานสถานศึกษา มาตรฐานครู มาตรฐานนักเรียน ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ผลการเรียนรู้เฉลี่ย (GPA) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 รายโรงเรียน และคะแนนผลสัมฤทธิ์ผู้เรียนจากการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (ONET) ของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (สทศ.) ของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ปีการศึกษา 2552 โดยกลุ่มตัวอย่างจำนวน 477 โรงเรียน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS 18.0 for Windows ในการคำนวณค่าสถิติพื้นฐาน และโปรแกรม LISREL Version 8.72 ในการวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis) และตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ

ผลการวิจัยพบว่า โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของมาตรฐานสถานศึกษา มาตรฐานครู และมาตรฐานนักเรียน ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา กับผลสัมฤทธิ์จากการประเมินระดับชาติ มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ในเกณฑ์ดี พิจารณาจากค่า χ^2 เท่ากับ 75.379, p-Value เท่ากับ .052, ค่า RMSEA เท่ากับ .026, ค่า GFI เท่ากับ .981, ค่า AGFI เท่ากับ .954 และค่า NFI เท่ากับ .994 โดยตัวแปรทั้งหมดของโมเดลสามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรผลสัมฤทธิ์จากการประเมินระดับชาติได้ร้อยละ 20.8 และ ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงต่อผลสัมฤทธิ์จากการประเมินระดับชาติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติมีเพียงปัจจัยเดียว คือ มาตรฐานสถานศึกษา และส่งอิทธิพลทางอ้อมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติผ่านตัวแปรมาตรฐานครู และมาตรฐานนักเรียน

47923777: MAJOR: EDUCATIONAL RESEARCH TECHNOLOGY;

M.Sc. (EDUCATIONAL RESEARCH TECHNOLOGY)

KEYWORD: CAUSAL RELATIONSHIP MODEL/ STANDARDS/ ACADEMICS ACHIEVEMENT

KULVADE KRANROD: DEVELOPMENT OF A CAUSAL MODEL EXPLAINING THE RELATIONSHIP BETWEEN ONEC'S TEACHER AND STUDENT STANDARDS AND STUDENT' ACADEMICS ACHIEVEMENT. THESIS ADVISORS: SOMSAK LILA, Ed.D., CHAUB LEESHOR, Ph.D. 134 P. 2011.

The purposes of research were to analyze and validate a causal relationship model between school, teacher and student standards, grade point average (GPA) and student' academic achievement of the Ordinary National Educational Test (ONET). The data in this study were the secondary sources of secondary schools under the Office of the Basic Education Commission of Thailand. The samples were 477 schools that have the result of school, teacher and student standard assessments from the Office for National Education Standards and Quality Assessment (Public Organization), grade point average (GPA) of 12th grade and student' academic achievement of the Ordinary National Educational Test (ONET) from National Institute of Educational Testing Service (Public Organization) in academic year 2009. Data were analyzed by descriptive statistics, using SPSS 18.0 for Windows. LISREL Version 8.72 to present the path analysis and validate the causal relationship model.

The results were found that the causal relationship model between school, teacher and student standards, grade point average (GPA) and student' academic achievement of the Ordinary National Educational Test (ONET) was consistent with empirical data. Goodness of fit measures were found to be: $\chi^2 = 75.379$, p-Value = .052, RMSEA = .026, GFI = .981, AGFI = .954 and NFI = .994. The variables in the model accounted for 20.8 percent of the variance in student' academic achievement of the Ordinary National Educational Test (ONET). It was one variable having a statistically significant direct effect on student' academic achievement of the Ordinary National Educational Test (ONET) was a school standard and having a statistically significant indirectly effecting though teacher standard and student standard.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ซ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามในการวิจัย.....	4
วัตถุประสงค์ในการวิจัย.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
สมมติฐานการวิจัย.....	7
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	8
ขอบเขตของการวิจัย.....	8
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
มาตรฐานการศึกษาและคุณภาพการศึกษา.....	12
ความหมายมาตรฐานการศึกษา.....	14
มาตรฐานการศึกษา ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การพิจารณาเพื่อประเมินคุณภาพ ภายนอก.....	16
หลักการ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับคุณภาพ.....	21
ความหมายของคุณภาพ.....	21
ความหมายของการประกันคุณภาพ.....	25
ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา.....	26
ความหมายของการบริหารการจัดการคุณภาพทั้งระบบ.....	27
ทฤษฎี หลักการบริหารคุณภาพของสถานศึกษา.....	34

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
หลักการคุณภาพที่ประยุกต์ใช้กับการศึกษา.....	36
กรอบงานคุณภาพของสถานศึกษา.....	36
ประสิทธิผลและคุณภาพของสถานศึกษา.....	39
รูปแบบสถานศึกษาคุณภาพ.....	42
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	53
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	66
การสร้างโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ.....	66
การตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์.....	66
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	67
ตัวแปรที่ศึกษา.....	67
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	67
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	68
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	73
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	73
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	74
5 สรุปและอภิปรายผล.....	87
สรุปผลการวิจัย.....	89
การอภิปรายผล.....	93
ข้อเสนอแนะ.....	97
บรรณานุกรม.....	98
ภาคผนวก.....	103
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	134

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ค่าเฉลี่ย ค่าคลาดเคลื่อนมาตรฐานของค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความเบ้ ค่าความโด่ง และการแปรผลคะแนนการประเมินมาตรฐานการศึกษา ผลการเรียนรู้จากการประเมินในชั้นเรียน และ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	74
2	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ของตัวบ่งชี้มาตรฐานจากการประเมินภายนอก ผลการเรียนรู้จากการประเมินในชั้นเรียน (GPA) และผลสัมฤทธิ์ผู้เรียนจากการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (ONET)	77
3	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ของมาตรฐานผู้เรียนมาตรฐานครู มาตรฐานสถานศึกษา ผลการเรียนรู้จากการประเมินในชั้นเรียน (GPA) และผลสัมฤทธิ์ผู้เรียนจากการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (ONET)	78
4	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (λ_x) ในรูปคะแนนมาตรฐานค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (SEA_x) ค่าการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ (t) และค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์ (R^2) ของตัวแปรแฝงภายนอก จากเมทริกซ์ LAMBDA-X.....	79
5	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (λ_y) ในรูปคะแนนมาตรฐานค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (SEA_y) ค่าการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ (t) และค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์ (R^2) ของตัวแปรแฝงภายใน จากเมทริกซ์ LAMBDA-Y.....	80
6	ค่าสัมประสิทธิ์เชิงวิถี อิทธิพลทางตรง (Direct Effects) อิทธิพลทางอ้อม (Indirect Effects) อิทธิพลรวม (Total Effects) จากตัวแปรแฝงภายนอกที่ส่งอิทธิพลต่อตัวแปรแฝงภายใน และอิทธิพลจากตัวแปรแฝงภายในด้วยตนเอง.....	81
7	ค่าดัชนีทดสอบโมเดลการวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis) ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของมาตรฐานสถานศึกษา มาตรฐานครูและมาตรฐานผู้เรียน ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ผลการเรียนรู้เฉลี่ย (GPA) กับผลสัมฤทธิ์ผู้เรียนจากการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (ONET) ของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (สทศ.).....	84

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 ความสัมพันธ์ของกรอบแนวคิดการวิจัยสำหรับมาตรฐานสถานศึกษา มาตรฐานครู และมาตรฐานนักเรียน ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) และผลการประเมินจากการประเมินในชั้นเรียน (GPA) กับ ผลสัมฤทธิ์ผู้เรียนจากการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (ONET) ของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (สทศ.).....	7
2 ลำดับชั้นของแนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพ ตามแนวคิดของเชลลิส.....	29
3 วงจรคุณภาพตามแนวคิดของเคมมิง.....	35
4 รูปแบบสถานศึกษาคุณภาพทั้งระบบตามแนวคิดของอาร์คาโร.....	45
5 คะแนนเฉลี่ยของแต่ละมาตรฐานย่อยเทียบกับเกณฑ์.....	76
6 โนเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของมาตรฐานสถานศึกษา มาตรฐานครูและมาตรฐานผู้เรียน ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ผลการเรียนเฉลี่ย (GPA) กับผลสัมฤทธิ์ผู้เรียนจากการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (ONET) ของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ.....	86